

PREKLAD

NAGOJSKÝ PROTOKOL**o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania k Dohovoru o biologickej diverzite**

ZMLUVNÉ STRANY TOHTO PROTOKOLU,

SÚC zmluvnými stranami Dohovoru o biologickej diverzite, ďalej len „dohovor“,

PRIPOMÍNAJÚC, že spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov je jedným z troch hlavných cieľov a UZNÁVAJÚC, že týmto protokolom sa presadzuje realizácia tohto cieľa v rámci dohovoru,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC zvrchované práva štátov nad ich prírodnými zdrojmi a súlad s ustanoveniami dohovoru,

ĎALEJ PRIPOMÍNAJÚC článok 15 dohovoru,

UZNÁVAJÚC dôležitý prínos k udržateľnému rozvoju dosiahnutý vďaka prenosu technológií a spolupráci pri vytváraní výskumných a inovačných kapacít na vytvorenie pridanej hodnoty ku genetickým zdrojom v rozvojových krajinách v súlade s článkami 16 a 19 dohovoru,

UZNÁVAJÚC, že informovanosť verejnosti o hospodárskej hodnote ekosystémov a biodiverzity, ako aj spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie tejto hospodárskej hodnoty so strážcami biodiverzity, predstavujú kľúčové stimuly na zachovanie biologickej diverzity a udržateľného využívania jej zložiek,

UZNÁVAJÚC potenciálnu úlohu prístupu a spoločného využívania prínosov prispievať k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, znižovaniu chudoby a k environmentálnej udržateľnosti, a tým prispievajúc k dosahovaniu rozvojových cieľov milénia,

UZNÁVAJÚC prepojenie medzi prístupom ku genetickým zdrojom a spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania takýchto zdrojov,

UZNÁVAJÚC dôležitosť poskytnutia právnej istoty vzhľadom na prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z ich používania,

ĎALEJ UZNÁVAJÚC dôležitosť podpory rovnosti a spravodlivosti pri vyjednávaní vzájomne dohodnutých podmienok medzi poskytovateľmi a používateľmi genetických zdrojov,

UZNÁVAJÚC aj mimoriadne dôležitú úlohu žien pri získavaní prístupu a spoločnom využívaní prínosov a POTVRDZUJÚC potrebu plnej účasti žien na všetkých úrovniach tvorby politík a realizácie v oblasti zachovania biodiverzity,

ZAVÄZUJÚC SA k ďalšej podpore účinného vykonávania ustanovení dohovoru týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov,

UZNÁVAJÚC, že na realizáciu spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov sa vyžaduje inovačné riešenie a tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi, ktoré sa vyskytujú v cezhraničných situáciách, alebo pre ktoré nie je možné zabezpečiť predbežný informovaný súhlas,

UZNÁVAJÚC dôležitosť genetických zdrojov pre potravinovú bezpečnosť, verejné zdravie, zachovanie biodiverzity, zmierňovanie zmeny klímy a prispôsobovanie sa tejto zmene,

UZNÁVAJÚC osobitnú povahu poľnohospodárskej biodiverzity, jej rozdielne vlastnosti a problémy, ktoré potrebujú rozdielne riešenia,

UZNÁVAJÚC vzájomnú závislosť všetkých krajín v oblasti genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ako aj ich osobitnú povahu a dôležitosť pri dosahovaní celosvetovej potravinovej bezpečnosti a udržateľného rozvoja poľnohospodárstva v súvislosti so zmierňovaním chudoby a zmenou klímy a uznávajúc v tomto zmysle základnú úlohu medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo a komisie FAO pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo,

UVEDOMUJÚC SI medzinárodné zdravotné predpisy (2005) Svetovej zdravotníckej organizácie a dôležitosť zabezpečenia prístupu k ľudským patogénom na účely pripravenosti verejného zdravotníctva a jeho reakcie,

UZNÁVAJÚC prebiehajúce práce vykonávané na ďalších medzinárodných fórach zamerané na prístup a spoločné využívanie prínosov,

PRIPOMÍNAJÚC viacstranný systém prístupu a spoločného využívania prínosov stanovený podľa medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo, ktorá bola vytvorená v súlade s dohovorom,

UZNÁVAJÚC, že medzinárodné nástroje súvisiace s prístupom a spoločným využívaním prínosov by sa mali navzájom podporovať, aby sa dosiahli ciele dohovoru,

PRIPOMÍNAJÚC význam článku 8 písm. j) dohovoru, keďže sa týka tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi a spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania týchto poznatkov,

POUKAZUJÚC na vzájomný vzťah medzi genetickými zdrojmi a tradičnými poznatkami, ich neoddeliteľnosť od pôvodných a miestnych spoločenstiev, dôležitosť tradičných poznatkov pre zachovanie biologickej diverzity a udržateľné využívanie jej zložiek, ako aj pre udržateľné živobytie týchto spoločenstiev,

UZNÁVAJÚC rozmanitosť okolností, v ktorých pôvodné a miestne spoločenstvá majú alebo vlastnia tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi,

UVEDOMUJÚC SI, že pôvodné a miestne spoločenstvá majú právo určiť právoplatných držiteľov svojich tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi v rámci svojich spoločenstiev,

ĎALEJ UZNÁVAJÚC jedinečné okolnosti, v ktorých sa tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi v krajinách vyskytujú, čo môže byť v ústnej, zdokumentovanej alebo inej podobe, odrážajúc tak bohaté kultúrne dedičstvo v oblasti zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity,

POUKAZUJÚC na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o právach pôvodného obyvateľstva a

POTVRDZUJÚC, že nič v tomto protokole sa nemôže považovať za obmedzenie alebo odobratie existujúcich práv pôvodných a miestnych spoločenstiev,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Cieľ

Cieľom tohto protokolu je stanoviť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov a vhodný prístup ku genetickým zdrojom, ako aj vhodný prenos príslušných technológií, pričom sa zohľadnia všetky práva na tieto zdroje a na technológie, ďalej dostatočné financovanie, a tým prispieť k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľného využívania jej zložiek.

Článok 2

Používanie pojmov

Na tento protokol sa vzťahujú pojmy vymedzené v článku 2 tohto dohovoru. Okrem toho na účely tohto protokolu:

- a) „konferencia zmluvných strán“ znamená Konferenciu zmluvných strán dohovoru;
- b) „dohovor“ znamená Dohovor o biologickej diverzite;
- c) „používanie genetických zdrojov“ znamená vykonávanie výskumu a vývoja genetického a/alebo biochemického zloženia genetických zdrojov vrátane uplatňovania biotechnológie podľa vymedzenia v článku 2 dohovoru;
- d) „biotechnológia“ ako je vymedzená v článku 2 dohovoru, môže znamenať akúkoľvek technológiu, ktorá využíva biologické systémy, živé organizmy alebo ich deriváty na výrobu alebo na úpravu výrobkov alebo procesov na špecifické použitie;
- e) „derivát“ znamená prirodzene sa vyskytujúcu biochemickú zložku, ktorá je výsledkom genetického prejavu alebo metabolizmu biologických alebo genetických zdrojov, a to aj vtedy, ak neobsahuje funkčné jednotky dedičnosti.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

Tento protokol sa vzťahuje na genetické zdroje v rozsahu pôsobnosti článku 15 dohovoru a na prínosy vyplývajúce z používania týchto zdrojov. Tento protokol sa vzťahuje aj na tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi v rozsahu pôsobnosti dohovoru a na prínosy vyplývajúce z používania týchto poznatkov.

Článok 4

Vzťah k medzinárodným dohodám a nástrojom

1. Ustanovenia tohto protokolu sa nesmú dotknúť práv a povinností ani jednej zo zmluvných strán vyplývajúcich z akejkoľvek existujúcej medzinárodnej dohody okrem prípadu, ak by výkon takých práv a povinností spôsobil vážne poškodenie alebo ohrozenie biologickej diverzity. Týmto odsekom sa nevytvára hierarchia medzi týmto protokolom a ďalšími medzinárodnými nástrojmi.
2. Nič v tomto protokole nesmie zmluvným stranám zabrániť pripravovať a vykonávať iné príslušné medzinárodné dohody vrátane iných dohôd o špecializovanom prístupe a spoločnom využívaní prínosov za predpokladu, že sa navzájom podporujú a neodporujú cieľom dohovoru a tohto protokolu.
3. Tento protokol sa vykonáva na základe vzájomnej podpory s inými medzinárodnými nástrojmi, ktoré sa týkajú tohto protokolu. Náležitú pozornosť je potrebné venovať užitočnej a relevantnej práci alebo postupom na základe týchto medzinárodných nástrojov a príslušných medzinárodných organizácií za predpokladu, že sa navzájom podporujú a nie sú v rozpore s cieľmi dohovoru a tohto protokolu.
4. Tento protokol je nástrojom vykonávania ustanovení o prístupe a spoločnom využívaní prínosov tohto dohovoru. Ak sa na ciele dohovoru a tohto protokolu vzťahuje nástroj špecializovaného medzinárodného prístupu a spoločného využívania prínosov, ktorý je v súlade s dohovorom a týmto protokolom a nie je v rozpore s ich cieľmi, tento protokol sa nevzťahuje na zmluvnú stranu alebo zmluvné strany špecializovaného nástroja vzhľadom na osobitné genetické zdroje zahrnuté v špecializovanom nástroji a na účely špecializovaného nástroja.

Článok 5

Spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov

1. Podľa článku 15 ods. 3 a 7 dohovoru sa prínosy vyplývajúce z používania genetických zdrojov, ako aj následné uplatňovanie a uvedenie na trh, spravodlivo a rovnocenne spoločne využívajú so zmluvnou stranou poskytujúcou tieto zdroje, ktorá je krajinou pôvodu týchto zdrojov, alebo zmluvnou stranou, ktorá genetické zdroje získala v súlade s dohovorom. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.
2. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov pôvodných a miestnych spoločenstiev v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o priznaných právach týchto pôvodných a miestnych spoločenstiev na tieto genetické zdroje s príslušnými spoločenstvami na základe vzájomne dohodnutých podmienok.
3. S cieľom realizovať odsek 1 tohto článku prijme každá zmluvná strana podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia.
4. K prínosom môžu patriť peňažné a nepeňažné prínosy vrátane, ale nie výhradne, prínosov uvedených v prílohe.
5. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi s pôvodnými a miestnymi spoločenstvami majúcimi tieto poznatky. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.

Článok 6

Prístup ku genetickým zdrojom

1. Pri vykonávaní zvrchovaných práv na prírodné zdroje a vzhľadom na vnútroštátne právne predpisy o prístupe a spoločnom využívaní prínosov alebo na regulačné požiadavky sa na prístup ku genetickým zdrojom s cieľom ich používania vzťahuje predbežný informovaný súhlas zmluvnej strany poskytujúcej takéto zdroje, ktorá je krajinou pôvodu takýchto zdrojov, alebo zmluvnej strany, ktorá získala genetické zdroje v súlade s týmto dohovorom, ak táto zmluvná strana nestanoví inak.

2. V súlade s vnútroštátnym právom prijme každá zmluvná strana podľa potreby opatrenia s cieľom zabezpečiť predbežný informovaný súhlas alebo schválenie a zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev na získanie prístupu ku genetickým zdrojom, ak majú priznané právo na udeľovanie prístupu k týmto zdrojom.

3. Podľa odseku 1 tohto článku prijme každá zmluvná strana požadujúca predbežný informovaný súhlas potrebné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia (podľa potreby) na:

- a) poskytnutie právne istých, jednoznačných a transparentných vnútroštátnych právnych predpisov o prístupe a spoločnom využívaní prínosov alebo regulačných požiadaviek;
- b) poskytnutie spravodlivých a nesvojvoľných pravidiel a postupov týkajúcich sa prístupu ku genetickým zdrojom;
- c) poskytnutie informácií o spôsobe uplatňovania predbežného informovaného súhlasu;
- d) poskytnutie jasného, transparentného a pritom aj nákladovo efektívneho a včasného písomného rozhodnutia príslušného vnútroštátneho orgánu;
- e) vydanie povolenia v čase prístupu alebo jeho ekvivalentu, ktoré slúži ako dôkaz o rozhodnutí udeliť predbežný informovaný súhlas a zavedení vzájomne dohodnutých podmienok, ako aj oznámenie klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov;
- f) stanovenie kritérií (podľa potreby a na základe vnútroštátnych právnych predpisov) a/alebo procesov na získanie predbežného informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev do prístupu ku genetickým zdrojom; a
- g) stanovenie jasných pravidiel a postupov pri vyžadovaní a stanovovaní vzájomne dohodnutých podmienok. Tieto podmienky sa stanovujú písomne a môžu okrem iného obsahovať:
 - i) doložku o urovnávaní sporov;
 - ii) podmienky spoločného využívania prínosov, a to aj vo vzťahu k právam duševného vlastníctva;
 - iii) podmienky prípadného následného využívania treťou stranou; a
 - iv) podmienky v prípade zmeny zámeru, ak je to potrebné.

Článok 7

Prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi

V súlade s vnútroštátnym právom prijme každá zmluvná strana podľa potreby opatrenia s cieľom zabezpečiť prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi vlastnenými pôvodnými a miestnymi spoločenstvami na základe predchádzajúceho a informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenia týchto pôvodných a miestnych spoločenstiev, ako aj stanoviť vzájomne dohodnuté podmienky.

Článok 8

Osobitné úvahy

Pri príprave a vykonávaní právnych predpisov o prístupe a vzájomnom využívaní prínosov alebo regulačných požiadaviek každá zmluvná strana:

- a) vytvorí podmienky na podporu a stimuláciu výskumu, ktorým sa prispieva k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, najmä v rozvojových krajinách, a to aj prostredníctvom zjednodušených opatrení o prístupe na nekomerčné výskumné účely, pričom sa zohľadní potreba riešiť zmenu zámeru takého výskumu;
- b) venuje náležitú pozornosť vnútroštátne alebo medzinárodne určeným prípadom súčasných alebo hroziacich núdzových situácií, v ktorých by mohlo byť poškodené ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín; zmluvné strany môžu zohľadniť potrebu pohotového prístupu ku genetickým zdrojom a pohotového spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania týchto genetických zdrojov, a to vrátane prístupu ľudí v núdzi k cenovo dostupným opatreniam, najmä v rozvojových krajinách;
- c) zváži dôležitosť genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a ich osobitnú úlohu pre potravinovú bezpečnosť.

Článok 9

Prínos k zachovaniu a udržateľnému používaniu

Zmluvné strany stimulujú používateľov a poskytovateľov, aby priame prínosy vyplývajúce z používania genetických zdrojov smerovali k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľnému používaniu jej zložiek.

Článok 10

Globálny viacstranný mechanizmus spoločného využívania prínosov

Zmluvné strany zvážia potrebu a spôsoby fungovania globálneho viacstranného nástroja spoločného využívania prínosov určeného na riešenie spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi, ktoré sa vyskytujú v cezhraničných situáciách alebo v prípade ktorých nie je možné udeliť alebo získať predbežný informovaný súhlas. Prínosy spoločne využívané používateľmi genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi prostredníctvom tohto mechanizmu sa používajú na podporu zachovania biologickej diverzity a globálneho udržateľného používania jej zložiek.

Článok 11

Cezhraničná spolupráca

1. V prípadoch, keď sa na mieste nájdu rovnaké genetické zdroje na území viacerých zmluvných strán, sa tieto zmluvné strany snažia podľa potreby spolupracovať zapojením príslušných pôvodných a miestnych spoločenstiev, ak je to možné, do vykonávania tohto protokolu.
2. Ak rovnaké tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi spoločne využívajú viaceré pôvodné a miestne spoločenstvá v niekoľkých zmluvných stranách, tieto zmluvné strany sa snažia podľa potreby spolupracovať zapojením príslušných domorodých a miestnych spoločenstiev, ak je to možné, do vykonávania tohto protokolu.

Článok 12

Tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi

1. Pri vykonávaní svojich povinností, ktoré vyplývajú z tohto protokolu, zmluvné strany v súlade s vnútroštátnym právom zohľadnia podľa potreby zvykové právo pôvodných a miestnych spoločenstiev, protokoly a postupy spoločenstiev vzhľadom na tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi.
2. Zmluvné strany s účinnou účasťou príslušných pôvodných a miestnych spoločenstiev zavedú mechanizmy na informovanie potenciálnych používateľov tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi o ich povinnostiach vrátane opatrení dostupných prostredníctvom klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov, ktorý umožňuje prístup k prínosom vyplývajúcim z používania týchto poznatkov a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie týchto prínosov.

3. Zmluvné strany sa snažia podľa potreby podporovať rozvoj pôvodných a miestnych spoločenstiev vrátane žien v rámci týchto spoločenstiev v rámci:

- a) protokolov spoločenstiev súvisiacich s prístupom k tradičným poznatkom týkajúcim sa genetických zdrojov a so spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania týchto poznatkov;
- b) minimálnych požiadaviek na vzájomne dohodnuté podmienky s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi; a
- c) modelových zmluvných doložiek pre spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi.

4. Zmluvné strany pri vykonávaní tohto protokolu podľa možnosti neobmedzujú zvyčajné používanie a výmenu genetických zdrojov a súvisiacich tradičných poznatkov v rámci pôvodných a miestnych spoločenstiev a medzi nimi v súlade s cieľmi tohto dohovoru.

Článok 13

Národné kontaktné miesta a príslušné vnútroštátne orgány

1. Každá zmluvná strana vymenuje národné kontaktné miesto pre prístup a spoločné využívanie prínosov. Národné kontaktné miesto sprístupní:

- a) v prípade žiadateľov o prístup ku genetickým zdrojom informácie o postupoch získania predbežného informovaného súhlasu a zavedenia vzájomne dohodnutých podmienok vrátane spoločného využívania prínosov;
- b) v prípade žiadateľov o prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi, ak je to možné, informácie o postupoch získania predbežného informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenia podľa potreby pôvodných a miestnych spoločenstiev, ako aj zavedenia vzájomne dohodnutých podmienok vrátane spoločného využívania prínosov; a
- c) informácie o príslušných vnútroštátnych orgánoch, príslušných pôvodných a miestnych spoločenstvách a príslušných zúčastnených stranách.

Národné kontaktné miesto zodpovedá za styky so sekretariátom.

2. Každá zmluvná strana vymenuje jeden alebo viacero príslušných vnútroštátnych orgánov pre prístup a spoločné využívanie prínosov. Príslušné vnútroštátne orgány sú v súlade s platnými vnútroštátnymi legislatívnymi, administratívnymi alebo politickými opatreniami zodpovedné za udeľovanie prístupu alebo v prípade potreby za vydávanie písomných dôkazov o splnení požiadaviek na prístup a za poskytovanie poradenstva v oblasti platných postupov a požiadaviek na získanie predbežného informovaného súhlasu a uzatváranie vzájomne dohodnutých podmienok.

3. Zmluvná strana môže určiť jediný subjekt, ktorý bude plniť funkcie kontaktného miesta aj príslušného vnútroštátneho orgánu.

4. Každá zmluvná strana najneskôr do termínu nadobudnutia platnosti tohto protokolu pre uvedenú zmluvnú stranu oznámi sekretariátu kontaktné informácie o národnom kontaktnom mieste a príslušnom vnútroštátnom orgáne alebo orgánoch. V prípade, že zmluvná strana vymenuje viac než jeden príslušný vnútroštátny orgán, doručí sekretariátu písomné oznámenie s relevantnými informáciami o príslušných kompetenciách týchto orgánov. V prípade potreby sa v rámci týchto informácií spresní aspoň to, ktorý príslušný orgán je zodpovedný za hľadanie genetické zdroje. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi sekretariátu akékoľvek zmeny týkajúce sa menovania národného kontaktného miesta alebo zmeny kontaktných informácií či kompetencií svojho príslušného vnútroštátneho orgánu alebo orgánov.

5. Sekretariát sprístupní informácie získané podľa odseku 4 tohto článku prostredníctvom klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 14

Klíringové stredisko pre prístup a spoločné využívanie prínosov a spoločné využívanie informácií

1. Klíringové stredisko pre prístup a spoločné využívanie prínosov sa týmto zriaďuje ako súčasť mechanizmu klíringového strediska (clearing house) podľa článku 18 ods. 3 dohovoru. Slúži ako prostriedok na spoločné využívanie informácií súvisiacich s prístupom a spoločným využívaním prínosov. Konkrétne poskytuje prístup k relevantným informáciám týkajúcim sa vykonávania tohto protokolu, ktoré sprístupnia zmluvné strany.

2. Bez toho, aby bola dotknutá ochrana dôverných informácií, sprístupní každá zmluvná strana klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov všetky informácie vyžadované podľa tohto protokolu, ako aj informácie vyžadované podľa rozhodnutí prijatých konferenciou zmluvných strán slúžiacou na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. Tieto informácie zahŕňajú:

- a) legislatívne, administratívne a politické opatrenia v oblasti prístupu a spoločného využívania prínosov;
- b) informácie o národných kontaktných miestach a príslušnom vnútroštátnom orgáne alebo orgánoch; a
- c) povolenia alebo ich ekvivalenty vydávané v čase prístupu ako dôkaz o rozhodnutí udeliť predbežný informovaný súhlas a zaviesť vzájomne dohodnuté podmienky.

3. Ďalšie informácie, ak sú dostupné, môžu podľa potreby zahŕňať:

- a) relevantné príslušné orgány pôvodných a miestnych spoločenstiev a informácie, o ktorých sa rozhodlo;
- b) modelové zmluvné doložky;
- c) metódy a nástroje vyvinuté na monitorovanie genetických zdrojov; a
- d) kódexy správania a osvedčené postupy.

4. Spôsob fungovania klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov vrátane správ o jeho činnosti, sa dohodne na prvom zasadnutí konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu a ďalej sa bude skúmať.

Článok 15

Súlada s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo regulačnými požiadavkami týkajúcimi sa prístupu a spoločného využívania prínosov

1. Každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia, aby zabezpečila, že ku genetickým zdrojom využívaným v jej jurisdikcii sa získal prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom, a že sa zavedú vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách druhej zmluvnej strany.

2. Zmluvné strany prijímú vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadného nesúladu s opatreniami prijatými v súlade s odsekom 1 tohto článku.

3. Zmluvné strany podľa možnosti a vhodnosti spolupracujú v prípadoch údajného porušenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo regulačných požiadaviek uvedených v odseku 1 tohto článku.

Článok 16

Súlada s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo regulačnými požiadavkami týkajúcimi sa prístupu a spoločného využívania prínosov v prípade tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi

1. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby vhodné, účinné a primerané legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia, aby zabezpečila, že sa k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi využívanými v rámci jej jurisdikcie získa prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom alebo so schválením a zapojením pôvodných a miestnych spoločenstiev a že sa zavedú vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách inej zmluvnej strany, ktorá je sídlom takýchto pôvodných a miestnych spoločenstiev.

2. Každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadného nesúladu s opatreniami prijatými v súlade s odsekom 1 tohto článku.
3. Zmluvné strany podľa možnosti a vhodnosti spolupracujú v prípadoch údajného porušenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo regulačných požiadaviek uvedených v odseku 1 tohto článku.

Článok 17

Monitorovanie využívania genetických zdrojov

1. Na podporu súladu prijme každá zmluvná strana opatrenia, podľa potreby, na monitorovanie a zlepšenie transparentnosti v oblasti využívania genetických zdrojov. Takéto opatrenia zahŕňajú:

a) určenie jedného alebo viacerých kontrolných miest takto:

- i) určené kontrolné miesta podľa potreby zhromažďujú alebo získavajú príslušné informácie súvisiace s predbežným informovaným súhlasom, zdrojom genetických zdrojov, zavedením vzájomne dohodnutých podmienok a/alebo používaním genetických zdrojov, podľa potreby;
- ii) každá zmluvná strana v závislosti od konkrétnych vlastností určeného kontrolného miesta vyžaduje podľa potreby, aby používatelia genetických zdrojov poskytli informácie uvedené v predchádzajúcom bode na určenom kontrolnom mieste; každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadov nesúladu;
- iii) takéto informácie vrátane informácií z medzinárodne uznávaných osvedčení zhody, ak sú k dispozícii, budú bez toho, aby bola dotknutá ochrana dôverných informácií, podľa potreby poskytované príslušným vnútroštátnym orgánom, zmluvnej strane poskytujúcej predbežný informovaný súhlas a klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov;
- iv) kontrolné miesta musia byť efektívne a mali by mať funkcie relevantné pre vykonávanie tohto písmena a); mali by byť relevantné pre využívanie genetických zdrojov alebo pre zhromažďovanie relevantných informácií okrem iného v každej fáze výskumu, vývoja, inovácie, pred uvedením na trh alebo uvedením na trh;

b) povzbudzovanie používateľov a poskytovateľov genetických zdrojov, aby do vzájomne dohodnutých podmienok začlenili ustanovenia o spoločnom využívaní informácií o realizácii týchto podmienok, a to aj prostredníctvom požiadaviek na podávanie správ; a

c) povzbudzovanie týkajúce sa používania nákladovo efektívnych komunikačných nástrojov a systémov.

2. Povolenie alebo jeho ekvivalent vydané v súlade s článkom 6 ods. 3 písm. e) a sprístupnené klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov predstavuje medzinárodne uznávané osvedčenie súladu.

3. Medzinárodne uznávané osvedčenie o zhode slúži ako dôkaz, že ku genetickému zdroju, ktorého sa týka, bol získaný prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom a že boli zavedené vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách zmluvnej strany poskytujúcej predbežný informovaný súhlas.

4. Medzinárodne uznávané osvedčenie o zhode obsahuje tieto minimálne informácie, ak nie sú dôverné:

a) vydávajúci orgán;

b) dátum vydania;

c) poskytovateľa;

d) jedinečný identifikátor osvedčenia;

e) osobu alebo subjekt, ktorému sa udeľuje predbežný informovaný súhlas;

- f) predmet úpravy alebo genetické zdroje, ktorých sa týka osvedčenie;
- g) potvrdenie o zavedení vzájomne dohodnutých podmienok;
- h) potvrdenie o získaní predbežného informovaného súhlasu; a
- i) komerčné a/alebo nekomerčné využívanie.

Článok 18

Súlad so vzájomne dohodnutými podmienkami

1. Pri vykonávaní článku 6 ods. 3 písm. g) bodu i) a článku 7 každá zmluvná strana povzbudzuje poskytovateľov a používateľov genetických zdrojov a/alebo tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi, aby do vzájomne dohodnutých podmienok zahrnuli, podľa potreby, aj riešenie sporov vrátane:
 - a) jurisdikcie, ktorej budú podliehať akékoľvek procesy riešenia sporov;
 - b) platného práva; a/alebo
 - c) možností alternatívneho riešenia sporov, napríklad sprostredkovania alebo arbitráže.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípadoch sporov vyplývajúcich zo vzájomne dohodnutých podmienok bola dostupná možnosť hľadať riešenie podľa jej právneho systému, v súlade s platnými požiadavkami jurisdikcie.
3. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby účinné opatrenia týkajúce sa:
 - a) prístupu k spravodlivosti; a
 - b) používania mechanizmov týkajúcich sa vzájomného uznávania a presadzovania zahraničných rozsudkov a rozhodcovských rozhodnutí.
4. Účinnosť tohto článku preskúma konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu podľa článku 31 tohto protokolu.

Článok 19

Modelové zmluvné doložky

1. Každá zmluvná strana podľa potreby povzbudzuje rozvoj, aktualizáciu a používanie sektorových a medzisektorových modelových zmluvných doložiek pre vzájomne dohodnuté podmienky.
2. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne eviduje využívanie sektorových a medzisektorových modelových zmluvných doložiek.

Článok 20

Kódexy správania, usmernenia, osvedčené postupy a/alebo normy

1. Každá zmluvná strana podľa potreby povzbudzuje rozvoj, aktualizáciu a využívanie dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem v súvislosti s prístupom a spoločným využívaním prínosov.
2. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne eviduje využívanie dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem a zvažuje prijatie konkrétnych kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem.

Článok 21

Zvyšovanie informovanosti

Každá zmluvná strana prijme opatrenia na zvyšovanie informovanosti o dôležitosti genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi, ako aj o súvisiacom prístupe a problematike spoločného využívania prínosov. Také opatrenia môžu okrem iného zahŕňať:

- a) propagáciu tohto protokolu vrátane jeho cieľa;
- b) organizáciu stretnutí pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán;

- c) zriadenie a udržiavanie stredísk pomoci pre pôvodné a miestne spoločenstvá a príslušné zúčastnené strany;
- d) šírenie informácií prostredníctvom národného klíringového strediska;
- e) propagáciu dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem pomocou konzultácií s pôvodnými a miestnymi spoločenstvami a príslušnými zúčastnenými stranami;
- f) propagáciu podľa potreby pôvodných, regionálnych a medzinárodných výmen skúseností;
- g) vzdelávanie a odbornú prípravu používateľov a poskytovateľov genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi v oblasti povinností týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov;
- h) zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán do vykonávania tohto protokolu; a
- i) zvyšovanie informovanosti o protokoloch a postupoch pôvodných a miestnych spoločenstiev.

Článok 22

Kapacita

1. Zmluvné strany spolupracujú na budovaní kapacít, rozvoji kapacít a posilňovaní ľudských zdrojov a inštitucionálnych kapacít s cieľom účinne vykonávať tento protokol v prípade zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj v prípade zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, a to aj prostredníctvom existujúcich globálnych, regionálnych, subregionálnych a vnútroštátnych inštitúcií a organizácií. V tejto súvislosti zmluvné strany uľahčujú zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán vrátane mimovládnych organizácií a súkromného sektora.
2. Pri budovaní kapacít a rozvoji s cieľom vykonávať tento protokol sa plne zohľadní potreba zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, získať finančné zdroje v súlade s príslušnými ustanoveniami dohovoru.
3. Zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinuté krajiny a malé ostrovné rozvojové štáty, ako aj zmluvné strany, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, by mali určiť svoje potreby a priority v oblasti kapacít prostredníctvom vnútroštátneho vlastného posúdenia kapacít, čo bude tvoriť základ pre vhodné opatrenia v súvislosti s vykonávaním tohto protokolu. Pri tejto činnosti by zmluvné strany mali podporiť potreby a priority v oblasti kapacít pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán, ako si ich samé určili, pričom by mali zdôrazniť potreby a priority žien v súvislosti s kapacitami.
4. Pri podpore vykonávania tohto protokolu môže budovanie a rozvoj kapacít riešiť okrem iného tieto kľúčové oblasti:
 - a) kapacitu na vykonávanie a plnenie povinností tohto protokolu;
 - b) kapacitu na rokovanie o vzájomne dohodnutých podmienkach;
 - c) kapacitu na prípravu, vykonávanie a presadzovanie vnútroštátnych legislatívnych, administratívnych alebo politických opatrení týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov; a
 - d) kapacitu krajín rozvíjať svoje vnútorné výskumné schopnosti s cieľom pridať hodnotu vlastným genetickým zdrojom.
5. Opatrenia v súlade s odsekmi 1 až 4 tohto článku môžu okrem iného zahŕňať:
 - a) právny a inštitucionálny rozvoj;
 - b) podporu rovnosti a spravodlivosti pri rokovaní, ako napríklad odbornú prípravu zameranú na rokovanie o vzájomne dohodnutých podmienkach;

- c) monitorovanie a presadzovanie súladu;
- d) zavádzanie najlepších dostupných komunikačných nástrojov a internetových systémov pre prístup a činnosti spoločného využívania prínosov;
- e) prípravu a využívanie hodnotiacich metód;
- f) bioprieskum, súvisiace výskumné a taxonomické štúdie;
- g) prenos technológií a infraštruktúru a technickú kapacitu na zabezpečenie udržateľnosti takého prenosu technológií;
- h) silnejší prínos prístupu a činností spoločného využívania prínosov k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľnému využívaniu jej zložiek;
- i) osobitné opatrenia na zvýšenie kapacity príslušných zúčastnených strán v súvislosti s prístupom a spoločným využívaním prínosov; a
- j) osobitné opatrenia na zvýšenie kapacity pôvodných a miestnych spoločenstiev s dôrazom na zvyšovanie kapacity žien v rámci týchto spoločenstiev v súvislosti s prístupom ku genetickým zdrojom a/alebo tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi.

6. Informácie o budovaní kapacít a iniciatívach rozvoja na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, prijímané v súlade s odsekmi 1 až 5 tohto článku by sa mali poskytovať klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov s cieľom podporiť synergiu a koordináciu v oblasti budovania a rozvoja kapacít pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 23

Prenos technológií, kolaborácia a spolupráca

V súlade s článkami 15, 16, 18 a 19 dohovoru zmluvné strany kolaborujú a spolupracujú na vedecko-technických výskumných a rozvojových programoch vrátane činností v oblasti biotechnologického výskumu, aby tým dosiahli cieľ tohto protokolu. Zmluvné strany podporujú a stimulujú prístup k technológiám prostredníctvom prenosu technológií zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutým krajinám a malým ostrovným rozvojovým štátom, ako aj zmluvným stranám, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, s cieľom umožniť rozvoj a posilnenie zdravej a životaschopnej vedecko-technologickej základne na dosahovanie cieľov dohovoru a tohto protokolu. Ak je to možné a vhodné, takéto činnosti spolupráce sa uskutočňujú v rámci zmluvných strán poskytujúcich genetické zdroje, ktoré sú krajinami pôvodu týchto zdrojov, alebo zmluvných strán, ktoré získali genetické zdroje v súlade s dohovorom.

Článok 24

Nezmluvné strany

Zmluvné strany povzbudzujú nezmluvné strany, aby dodržiavali tento protokol a poskytovali vhodné informácie klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 25

Finančný mechanizmus a zdroje

1. Zmluvné strany pri zvažovaní finančných zdrojov na vykonávanie tohto protokolu berú do úvahy ustanovenia článku 20 dohovoru.
2. Finančný mechanizmus dohovoru je finančným mechanizmom tohto protokolu.
3. Pokiaľ ide o budovanie a rozvoj kapacít uvedené v článku 22 tohto protokolu, konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu zohľadní pri poskytovaní usmernenia v oblasti finančného mechanizmu uvedeného v odseku 2 tohto článku na zváženie konferencii zmluvných strán potrebu zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, získaf finančné zdroje, ako aj potreby a priority v oblasti kapacít pôvodných a miestnych spoločenstiev vrátane žien v rámci týchto spoločenstiev.

4. V kontexte odseku 1 tohto článku zmluvné strany zohľadnia potreby zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, pri ich úsilí určiť a realizovať požiadavky na budovanie a rozvoj kapacít na účely vykonávania tohto protokolu.

5. Usmernenia pre finančný mechanizmus dohovoru v príslušných rozhodnutiach konferencie zmluvných strán vrátane rozhodnutí, ktoré boli dohodnuté pred prijatím tohto protokolu, sa budú uplatňovať *mutatis mutandis* na ustanovenia tohto článku.

6. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, môžu takisto poskytovať, a zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvné strany, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, môžu využívať aj finančné a iné zdroje na vykonávanie ustanovení tohto protokolu prostredníctvom dvojstranných, regionálnych a viacstranných kanálov.

Článok 26

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu

1. Konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu.
2. Zmluvné strany dohovoru, ktoré nie sú zmluvnými stranami tohto protokolu, sa môžu zúčastňovať ako pozorovatelia na rokovaní akéhokoľvek zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiaceho na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. Keď konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, rozhodnutia v rámci tohto protokolu prijímajú len zmluvné strany tohto protokolu.
3. Keď konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, každý člen výboru konferencie zmluvných strán zastupujúci zmluvnú stranu dohovoru, ktorá zároveň nie je zmluvnou stranou tohto protokolu, sa nahradí členom zvoleným zmluvnými stranami tohto protokolu spomedzi zástupcov zmluvných strán tohto protokolu.
4. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne skúma vykonávanie tohto protokolu a v rámci svojho mandátu prijíma rozhodnutia potrebné na podporu jeho účinného vykonávania. Plní funkcie, ktoré sú jej pridelené podľa tohto protokolu a:
 - a) prijíma odporúčania o všetkých záležitostiach nevyhnutných na vykonávanie tohto protokolu;
 - b) zriaďuje podporné orgány, ktoré považuje za potrebné na vykonávanie tohto protokolu;
 - c) podľa potreby hľadá a využíva služby príslušných medzinárodných organizácií a medzivládnych a mimovládnych orgánov a spoluprácu s nimi, ako aj informácie poskytované príslušnými medzinárodnými organizáciami a medzivládnyimi a mimovládnyimi orgánmi;
 - d) stanovuje formu a intervaly na odosielanie informácií, ktoré sa majú predkladať v súlade s článkom 29 tohto protokolu, a posudzuje tieto informácie, rovnako ako správy predkladané ktorýmkoľvek pomocným orgánom;
 - e) zvažuje a prijíma podľa požiadaviek zmeny tohto protokolu a jeho prílohy, ako aj akékoľvek iné dodatočné prílohy k tomuto protokolu, ktoré sú považované za nevyhnutné na vykonávanie tohto protokolu; a
 - f) vykonáva ďalšie funkcie, ktoré sa môžu požadovať na vykonávanie tohto protokolu.
5. Rokovací poriadok konferencie zmluvných strán a finančné pravidlá dohovoru sa uplatňujú *mutatis mutandis* podľa tohto protokolu, ak konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu na základe konsenzu nerozhodne inak.
6. Prvé zasadnutie konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu zvolá sekretariát spoločne a koná sa spoločne s prvým zasadnutím konferencie zmluvných strán, ktoré je plánované po dátume nadobudnutia platnosti tohto protokolu. Následné riadne zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu sa konajú spoločne s riadnymi zasadnutiami konferencie zmluvných strán, ak konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu nerozhodne inak.

7. Mimoriadne zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu sa konajú v takých termínoch, ktoré konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu považuje za potrebné, alebo na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany za predpokladu, že v lehote šiestich mesiacov od termínu, keď sekretariát oboznámi zmluvné strany so žiadosťou, žiadosť podporí najmenej jedna tretina zmluvných strán.

8. Organizácia Spojených národov, jej špecializované organizácie a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek členský štát týchto organizácií alebo ich pozorovatelia, ktorí nie sú zmluvnou stranou dohovoru, sa na zasadnutiach konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu môžu zúčastňovať ako pozorovatelia. Ktorýkoľvek orgán alebo organizácia na národnej alebo medzinárodnej, vládnej alebo mimovládnej úrovni s pôsobnosťou vo veciach týkajúcich sa tohto protokolu, a ktorý informoval sekretariát o svojom záujme zúčastniť sa na zasadnutí konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu ako pozorovateľ, sa môže zúčastniť, ak najmenej jedna tretina strán nevznesie námietku. Ak nie je v tomto článku uvedené inak, prítomnosť a účasť pozorovateľov sa riadi rokovacím poriadkom, ako je uvedené v odseku 5 tohto článku.

Článok 27

Pomocné orgány

1. Ktorýkoľvek pomocný orgán ustanovený dohovorom alebo podľa dohovoru môže plniť úlohy tohto protokolu, a to aj na základe rozhodnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. V každom takom rozhodnutí sa určia úlohy, ktoré sa majú vykonať.

2. Zmluvné strany dohovoru, ktoré nie sú zmluvnými stranami tohto protokolu, sa môžu zúčastňovať na rokovaníach ktoréhokoľvek zasadnutia pomocných orgánov protokolu ako pozorovatelia. Keď pomocný orgán dohovoru slúži ako pomocný orgán tohto protokolu, rozhodnutia v rámci tohto protokolu prijímajú len zmluvné strany tohto protokolu.

3. Keď pomocný orgán dohovoru vykonáva svoje funkcie vo veciach týkajúcich sa tohto protokolu, ktorýkoľvek člen úradu tohto pomocného orgánu zastupujúci zmluvnú stranu dohovoru, ktorá zároveň nie je zmluvnou stranou tohto protokolu, sa nahradí členom zvoleným zmluvnými stranami tohto protokolu spomedzi zástupcov zmluvných strán tohto protokolu.

Článok 28

Sekretariát

1. Sekretariát ustanovený podľa článku 24 dohovoru slúži ako sekretariát tohto protokolu.

2. Článok 24 ods. 1 dohovoru o funkciách sekretariátu sa vzťahuje *mutatis mutandis* na tento protokol.

3. V miere, ako ich možno diferencovať, nesú náklady na činnosť sekretariátu pre tento protokol zmluvné strany tohto protokolu. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu rozhodne na svojom prvom zasadnutí o potrebných finančných úpravách na tento účel.

Článok 29

Monitorovanie a podávanie správ

Každá zmluvná strana monitoruje plnenie svojich povinností vyplývajúcich z tohto protokolu a predkladá konferencii zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu v intervaloch a formátoch, ktoré stanoví konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, správy o opatreniach, ktoré prijala na vykonávanie tohto protokolu.

Článok 30

Postupy a mechanizmy na podporu súladu s týmto protokolom

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu na svojom prvom zasadnutí posúdi a schválí postupy spolupráce a inštitucionálne mechanizmy na podporu súladu s ustanoveniami tohto protokolu a na riešenie prípadov nesúladu. Tieto postupy a mechanizmy obsahujú ustanovenia týkajúce sa podľa potreby poskytovania poradenstva alebo pomoci. Sú oddelené od postupov a mechanizmov riešenia sporov podľa článku 27 dohovoru, ktoré nimi nie sú dotknuté.

Článok 31

Hodnotenie a preskúmanie

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu vykoná štyri roky od nadobudnutia platnosti tohto protokolu a potom v intervaloch, ktoré určí konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, hodnotenie účinnosti tohto protokolu.

Článok 32

Podpis

Tento protokol je pre zmluvné strany dohovoru otvorený na podpis v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 2. februára 2011 do 1. februára 2012.

Článok 33

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobúda platnosť deväťdesiaty deň po uložení päťdesiatej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení štátmi alebo organizáciami regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru.
2. Pre štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá tento protokol ratifikuje, prijme alebo schváli, alebo k nemu pristúpi po uložení päťdesiatej listiny v zmysle odseku 1 tohto článku, nadobúda tento protokol platnosť deväťdesiatym dňom po dni, keď tento štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie uložili svoju listinu o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpe, alebo dňom nadobudnutia platnosti dohovoru pre tento štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, podľa toho, čo nastane neskôr.
3. Na účely odsekov 1 a 2 tohto článku sa žiadna listina, ktorú uložila organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, nepovažuje za dodatočnú listinu k listinám uloženým členskými štátmi takejto organizácie.

Článok 34

Výhrady

K tomuto protokolu sa nepripúšťajú žiadne výhrady.

Článok 35

Odstúpenie

1. Kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď tento protokol nadobudol pre zmluvnú stranu platnosť, môže táto zmluvná strana protokol vypovedať písomným oznámením predloženým depozitárovi.
2. Každé takéto odstúpenie sa uskutoční po uplynutí jedného roka odo dňa, keď depozitár toto písomné oznámenie prijal, alebo v prípadnom neskoršom termíne, ktorý môže byť uvedený v oznámení o odstúpení.

Článok 36

Autentické texty

Pôvodné vyhotovenie tohto protokolu, ktorého arabské, čínske, anglické, francúzske, ruské a španielske znenia sú rovnako autentické, sa uloží u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO podpísaní, k tomuto aktu riadne splnomocnení, podpísali tento protokol v uvedených dátumoch.

V Nagoji dvadsiateho deviateho októbra dvetisícdesať.

PRÍLOHA

PEŇAŽNÉ A NEPEŇAŽNÉ PRÍNOSY

1. K peňažným prínosom môžu patriť, nie však výhradne:
 - a) poplatky za prístup/poplatok za zozbieranú alebo inak získanú vzorku;
 - b) preddavky;
 - c) platby v priebehu využívania zdrojov;
 - d) platby licenčných poplatkov;
 - e) licenčné poplatky v prípade uvedenia na trh;
 - f) osobitné poplatky platené do trustových fondov podporujúcich zachovanie a udržateľné využívanie biodiverzity;
 - g) mzdy a zvýhodnené podmienky na základe vzájomnej dohody;
 - h) financovanie výskumu;
 - i) spoločné podniky;
 - j) spoločné vlastníctvo príslušných práv duševného vlastníctva.
2. K nepeňažným prínosom môže patriť, nie však výhradne:
 - a) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja;
 - b) kolaborácia, spolupráca a podiel v oblasti vedeckých výskumných a rozvojových programov, najmä činností v oblasti biotechnologického výskumu, ak je to možné v prípade zmluvnej strany poskytujúcej genetické zdroje;
 - c) účasť na vývoji produktu;
 - d) kolaborácia, spolupráca a podiel v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
 - e) vstup do zariadení *ex situ* v oblasti genetických zdrojov a do databáz;
 - f) prenos poznatkov a technológií poskytovateľovi genetických zdrojov na základe spravodlivých a najpriaznivejších podmienok, a to aj za zvýhodnených podmienok, ak boli dohodnuté, najmä poznatkov a technológií, pri ktorých sa využívajú genetické zdroje, a to vrátane biotechnológie, alebo takých, ktoré sú relevantné pre zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity;
 - g) posilnenie kapacít na prenos technológií;
 - h) budovanie inštitucionálnych kapacít;
 - i) ľudské a materiálne zdroje na posilnenie kapacít pre administratívu a presadzovanie nariadení o prístupe;
 - j) odborná príprava týkajúca sa genetických zdrojov s plnou účasťou krajín poskytujúcich genetické zdroje, ak je to možné, v takýchto krajinách;

- k) prístup k vedeckým informáciám relevantným pre zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity vrátane biologických zásob a taxonomických štúdií;
 - l) prispievanie do miestneho hospodárstva;
 - m) výskum nasmerovaný na prioritné potreby, ku ktorým patria zdravie a potravinová bezpečnosť, pri zohľadnení domáceho používania genetických zdrojov v zmluvnej strane poskytujúcej genetické zdroje;
 - n) inštitucionálne a profesionálne vzťahy vyplývajúce z dohody o prístupe a spoločnom využívaní prínosov a následných činností spolupráce;
 - o) prínosy potravinovej bezpečnosti a zabezpečenia živobytia;
 - p) spoločenské uznanie;
 - q) spoločné vlastníctvo príslušných práv duševného vlastníctva
-